

duurzaamheid & natuur

natuurdagboek 27 april 2011

FOTO KOOS DIJKSTERHUIS

Huisvlieg

De vlieg

Huisvliegen, hoorde ik, worden zeldzamer, omdat we geen mestvaalten en composthoppen meer laten liggen. Met netheid heeft dat niets te maken; we gooien overal chipszakken en limonadeflesjes neer. Het einde van mestvaalt en composthoop luidt het einde in van huisvliegen en daarmee van bijvoorbeeld boerenwaluwen. Nou ja, voor we huisvliegen hebben uitgeroeid... In een mesthoop kan in een week een nieuwe generatie uitbroeien (bij zo'n 35 graden).

Huisvliegen vliegen snelle rondjes in onze woonkamer, gaan op me zitten als ik de krant lees en smikken van kruimels op mijn bord. 's Avonds zetten ze zich te ruste, tegen plafond, lamp of snoer. De volgende morgen liggen er zwarte puntjes op de tafel of vloer onder hen: keutels. Rustend zijn ze kwetsbaar voor de krant. Maar omdat ze rustend niet irriteren, ontsnappen ze vaak aan de dodelijke klap. Een huisvlieg heeft vaak een bruin

lijf en rode ogen. Mijn huisvlieg is slank en klein en lijkt me een kleine huisvlieg. Maar er zijn zoveel vliegen die sprekend op elkaar lijken. Ze zijn te onderscheiden aan verschillen in het aderptraat op de vleugels. De ene vlieg heeft volgens de tabel bijvoorbeeld een bepaald adertje haaks op een ander adertje staan. Bij de andere staan beide aders in een scherpe hoek. Ik begin daar niet aan, ik heb braakballen uitgepluisd, postzegels en schelpen verzameld, me verdiept in de tandjes aan de zegels en in gruis uit de vloedlijn. En dat was de limiet van het geneuzel op de millimeter. Doe mij de grote lijn maar. Daarbij: mijn huisvlieg heeft geheid anders in een hoek, precies tussen de hoeken van beide soorten in.

Koos Dijksterhuis

www.trouw.nl/groen

Voor eerdere afleveringen en vragen over inheemse natuur

'Ski-industrie van China vormt gevaar voor natuur'

Van onze redactie groen

Skiën is een populaire sport aan het worden onder rijke Chinezen. In de loop der jaren zijn in de buurt van Peking zeventien skigebieden aangelegd. Dat terwijl er daar niet veel sneeuw valt. Afgelopen winter was zelfs de droogste in zestig jaar tijd. Dus worden de skigebieden voorzien van kunstmatige sneeuw.

Milieu- en natuurorganisaties maken zich grote zorgen over die aangelegde skipistes. In een gisteren gepubliceerd rapport waarschuwt de Chinese tak van Friends of Nature voor de grote hoeveelheden water die nodig zijn om sneeuw te produceren.

Het rapport rekent voor dat er één miljoen ton water nodig is om alle pistes van sneeuw te voorzien. Met die hoeveelheid kunnen 8300 Chinese huishoudens een jaar vooruit. Bovendien moeten voor nieuwe skigebieden bomen worden gekapt waardoor Peking in de toekomst te maken krijgt met zandstormen.

Volgens hoofdonderzoeker Hu is de hoeveelheid water die nodig is om de sneeuw te produceren niet het grootste probleem. "Maar dat het water

uitgerend uit Peking moet komen, heeft consequenties."

De hoofdstad van China heeft moeite om haar inwoners van genoeg (schoon) water te voorzien. Afgelopen winter heeft de overheid miljarden dollars moeten uitgeven om water te laten importeren uit omliggende gebieden op soms wel duizend kilometer van Peking.

Om de watercrisis in de hoofdstad te bezweren zou water een hogere prijs moeten krijgen, zo stellen de onderzoekers in het rapport. De prijs van water in China bijvoorbeeld is een vijfde van wat de Canadezen betalen.

De ski-industrie verzet zich tegen het rapport. Het stelt dat enkel afvalwater gebruikt wordt. Probleem is dat het afval- en grondwater in Peking zo vies is, dat de Pekingse Waterautoriteit het gebruik hiervan heeft verboden.

De Chinese tak van Friends of Nature voert al langer actie tegen de luxueuze uitspattingen. Voor jaar gepubliceerde de organisatie een rapport over het water- en elektriciteitsgebruik in sauna's en zwembaden. Volgend jaar wordt de golfindustrie onder de loep genomen.

Een stelletje picknickt tijdens het afscheidsfeest van de Sophiapolder op het strandje dat alleen droogvalt met eb.

FOTO'S UIT 'A FALLING HORIZON'

Sjoerd van Lee, bassist van de band Scotch die anderhalf jaar op de Sophiapolder repeteerde, slaapt tussen de repetities door in een stoel.

Hannie de Vos en haar drie kinderen hebben hun eiland Sophiapolder moeten verlaten om plaats te maken voor 'nieuwe natuur', terwijl ze er zo graag onderdeel van hadden uitgemaakt.

Hans Marijnissen

Haar foto's tonen zorgeloosheid. Kinderen die van de oude pont springen. Een knuffel aan een geitje. Dutje in een versleten fauteuil. Kampvuur aan de oever. Het paard dat zijn rug schuurt in het gras. Alsof er nooit een morgen is. Toch is die zorgeloosheid een vertekening, zegt Heidi de Gier. Natuurlijk heerste in de Sophiapolder de vrijheid en het 'ongepolde', zoals De Gier het noemt, maar Hannie de Vos heeft met haar gezin vijftien jaar lang in onzekerheid verkeerd en rekening moeten houden met Het Verrek. En nu is het zover.

De Sophiapolder, tachtig hectare groot en ingeklemd tussen rivier de Noord en zijarm de Rietbaan, wordt overgedragen aan de natuur. Als compensatie voor de aanleg van de Betuwelijn die er op 25 meter diepte onderdoort, wordt de polder omgevormd tot een zoetwatergetijdenmoeras. De dijken worden op twee plaatsen doorgestoken, zodat de rivier, die een getij kent van tachtig centimeter, twee keer per dag het eiland zal overspoelen. Delta-natuur, noemen ze dat. Het moeras zal onderdeel gaan uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en een springplank worden tussen de Alblaservaard en de Hoeksche Waard. Er komen wandelpaden langs de dijk,

Daniël tussen de al jaren ongebruikte balken van een oud pontje.

een vlonderpad en een heuse vogelobservatiehut, maar voor Hannie en haar kinderen kan in het moeras geen plaats zijn. En ook de paarden, de schapen, de koeien: ze passen niet in de natuur die voor deze plek is bedoeld.

"Als kind heb ik met mijn ouders vaak de Sophiapolder bezocht", zegt De Gier. "Hannie is mijn tante, haar

kinderen zijn mijn neefjes en nicht-lobservatiehut, maar voor Hannie en haar kinderen kan in het moeras geen plaats zijn. En ook de paarden, de schapen, de koeien: ze passen niet in de natuur die voor deze plek is bedoeld.

Hannie vult de brandstoftank van de trekker, zoon Daniël kijkt mee.

schapen moesten lammeren, de sneeuw het landschap bedekte of juist de bloesem de kruiden kleurde. "Ik heb al die tijd gewerkt met een Mamiya 67 middenformaat camera, die op je buik hangt. Ik moest via de zoomer naar beneden kijken, handmatig scherpstellen, en er zitten maar tien opnames op een rol. Die technische beperkingen geven juist

rust in het beeld. En creëren afstand. De afstand heb ik ook bewust opgezocht. Ik wilde geen onderdeel zijn van de sfeer, en familiere of sentimentele opnames maken. Ik wilde registreren en documenteren."

Toch vertoont De Giers reportage, die is vastgelegd in het boek 'A Falling Horizon' – met teksten van Tracy Metz, enige vorm van weemoed. In

haar foto's lijkt ze afscheid te willen nemen van een vorm van leven die in het geordende Nederland altijd bedreigd wordt, en uiteindelijk het onderspit delft. De anarchie, de vrijheid, er is gewoonweg geen plaats voor. "Het zit in kleine dingen", zegt ze. "Waar vind je nog tractoren die na hun afschrijving gewoon ergens blijven staan, speelgoed worden van kinderen, en uiteindelijk overwoerd worden? Waar vind je nog roestige scheepswrakken die worden geparkeerd totdat de schrootprijs omhoog gaat, en dan niet meer kunnen worden geborgen omdat de rivier haar zand er in heeft afgezet?" Waar vind je nog het gevoel van 'morgen weer een dag'?

Hannie en haar kinderen hebben vanuit hun vrijhaven de buitenwereld verschillende keren op zich af zien komen. Er waren plannen om in de polder een depot voor giftig baggerslib aan te leggen. De Drechtsteden wilden er een toeristische enclave van maken, met een goed geutiliseerd theater. En de Floriade van 2012 zou op het eiland moeten worden gehouden. Die aanvallen zijn gepareerd, maar nu moeten de bewoners plaatsmaken voor natuur. Hannie is inmiddels vertrokken naar de boerderij van haar vader in Lekkerkerk. Ze kijkt niet om, maar zegt in het boek wel dat ze moeite heeft met het idee dat de mens boven alles zou

Afscheid in drievoud

Tentoonstelling

De foto-tentoonstelling 'A Falling Horizon' van Heidi de Gier is tot 21 mei te zien in het Centrum Beeldende Kunst Voorstraat 180 in Dordrecht. Openingstijden en info op www.cbkdordrecht.nl.

Fotoboek

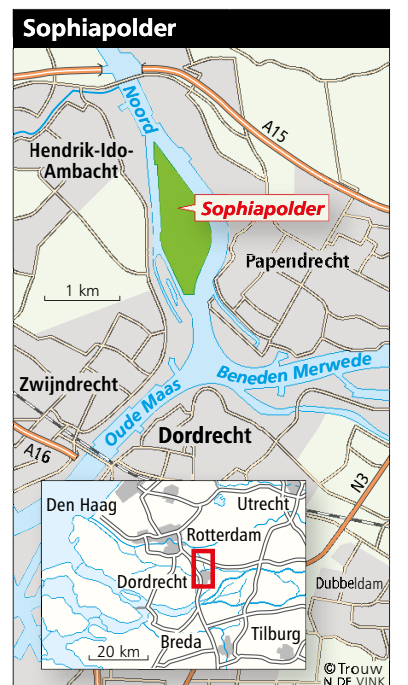
Het boek A Falling Horizon met de foto's van Heidi de Gier en tekst van Tracy Metz kost 25 euro. Uitgeverij FW. ISBN 978-94-90119-09-6

Debat

Op dinsdag 17 mei vindt er in het CBK Dordrecht om 16.00 uur onder leiding van Tracy Metz een debat plaats over het Nederlandse Natuurbeleid. Zij interviewt dan ook Heidi de Gier. Meer info op www.cbkdordrecht.nl.

staan en natuur kan maken. "Moet je natuur naar je hand zetten, die willen maken zoals jij denkt dat het moet zijn? Door dat te doen, wordt er ook iets waardevols weggehaald."

Fotografe De Gier zegt erg vóór natuur en natuurontwikkeling te zijn. "Het is alleen zo jammer dat Hannie en haar kinderen daar geen onderdeel van mogen uitmaken."

Van giftig slib tot Floriade: het eiland overleefde alle plannen. Totdat 'vrije natuur' de vrijhaven opeiste